

2009 BỘI THU NHỮNG KHÁM PHÁ THỰC VẬT

Thực vật khổng lồ rừng nhiệt đới, nấm tí hon, cà phê đại nằm trong số 300 loài lần đầu được giới thực vật học ở Anh mô tả trong năm 2009.

Thực vật khổng lồ rừng nhiệt đới, nấm tí hon, cà phê đại nằm trong số 300 loài lần đầu được giới thực vật học ở Anh mô tả trong năm 2009.

Các loài mới phát hiện gồm (từ trái sang phải) *Berlinia korupensis*, *Lecomtedoxa plumosa*, *Carapichea lucida*, *Talbotiella velutina*, *Eucalyptus brandiana*, *Cyrtostachys bakeri*

Các phát hiện được ghi lại sau cuộc điều tra của Vườn bách thảo Hoàng gia, Kew (RBG Kew) với một nhóm các nhà nghiên cứu đến từ 100 quốc gia trên thế giới.

Những khám phá mới cho thấy những loài thực vật từng được biết đến chỉ là số ít. Trong số những loài mới phát hiện, gần 1/3 loài có nguy cơ tuyệt chủng.

Stephen Hopper, Giám đốc của RBG Kew, cho biết những khám phá mới nhấn mạnh một sự thật rằng rất nhiều thực vật trên thế giới vẫn chưa được phát hiện và ghi lại. Chúng ta sẽ không có cơ sở khoa học cho việc bảo tồn thực vật một cách hiệu quả nếu không biết thế giới thực vật có những gì và đang phát triển ra sao.

Những nhà thực vật học của Kew mô tả năm 2009 là một năm bội thu với 292 loài được phát hiện mới so với con số bình quân 200 loài các năm khác.

Đậu nổ

Thân cây có đường kính gần 1 m và quả đậu lớn khi nổ sẽ phát tán hạt trên phạm vi rộng; Loài *Berlinia korupensis* có hoa trắng lớn và đẹp

Loài lớn nhất trong những loài mới được phát hiện mọc ở công viên quốc gia Korup thuộc rừng nhiệt đới Cameroon. Nó dài hơn 42m.

Berlinia korupensis là thành viên họ nhà đậu với thân cây hình trụ với đường kính gần 1 m, nở hoa trắng và sau đó kết quả. Đó là một quả đậu khổng lồ có thể dài đến 30cm.

Khi chín muồi, hạt đậu này sẽ nổ ra và phát tán hạt bên trong một phạm vi khá rộng.

Xander van der Burgt, người đứng đầu nhóm nghiên cứu, cho biết chỉ có 17 cây được tìm thấy trong cuộc điều tra lần này. Ông nói thêm rằng ngay cả khi công viên Korup được bảo vệ thì loài *Berlinia korupensis* vẫn bị đe dọa nghiêm trọng bởi những tác động của con người.

Loài nhỏ nhất được phát hiện là nấm gỗ mục, dày chưa đến 1 mm và bao phủ lên cây chủ như một vệt sơn.

Cà phê hoang dã

Hạt cà phê lớn nhất thế giới của giống cà phê hoang dã *Coffea ambongensis* (bên trái) so với hạt cà phê Arabica (bên phải)

Bảy loài cà phê dại cũng thuộc danh sách những loài mới và phần lớn chúng được phát hiện ở những ngọn núi phía bắc Madagascar.

Hai trong số những loài thực vật mới này là *Coffea ambongensis* và *Coffea boinensis* có hạt lớn hơn bất cứ loài cây cà phê nào khác – hạt của chúng lớn hơn 2 lần kích thước hạt cà phê Arabica phổ biến.

Aaron Davis, chuyên gia cà phê của RBG Kew cho biết cà phê là mặt hàng trao đổi thương mại phổ biến thứ hai sau dầu mỏ với ít nhất 25 triệu gia đình nông dân lệ thuộc vào sản phẩm của nó để mưu sinh. Tuy nhiên chúng ta vẫn chưa biết nhiều về họ hàng hoang dã của cà phê.

TS David ước tính rằng gần 3/4 loài cà phê hoang dã của thế giới đang bị đe dọa do sự biến mất của môi trường sống và sự thay đổi khí hậu.

GS Hopper cho biết cứ mỗi năm trên toàn cầu lại có khoảng 2000 loài được biết đến lần đầu, vì vậy cần phải có sự hỗ trợ và đầu tư thích đáng cho khoa học nghiên cứu thực vật.

RBG Kew vừa xuất bản thông tin những loài mới trên trang web của mình, đồng thời bổ sung thông tin vào Google Earth

Dưới đây là chùm ảnh về một số loài thực vật mới được phát hiện trong 2009:

Dendrobium serena-alexianum là một loài phong lan được tìm thấy trên ngọn núi cao nhất Borneo

Gymnosiphon afro-orientalis là loài thực vật có hoa nhưng không quang hợp mà chỉ kí sinh trên cây chủ

TS. Rhian Smith thu thập mẫu loài *Isoetes eludens* ở một hồ đá thuộc Nam Phi

Isoetes eludens thuộc nhóm thực vật thủy sinh cổ đại hơn 150 triệu năm tuổi nhưng đến giờ mới được phát hiện

Indigofera serpenticola, một trong những loài mới của cây chàm

Nhà thực vật Linda Loffler đang kiểm tra loài *Dioscorea strydomiana*, đây là loài cây củ từ (yam) độc nhất và bất thường mà bà từng được biết. Loài này cũng đang bị đe dọa tuyệt chủng và được biết chỉ có khoảng 200 cây trong tự nhiên.

